

SPOPADI MED STAVKARJI IN STAVKOKAZI V INDIANI

DRŽAVNI KOZAKI V W. VIRGINIJI
VČERAJ BREZ SVARILA NAPADLI
ŠTRAJKARJE S SOLZNIMI BOMBAMI

Governer države Indiane je ponovno zapretil z mobilizacijo, če ne bodo štrajkarji pustili stavkokazov v miru. — Tekom vročega spopada je bilo ranjenih enajst oseb. — Gospodarji so uvedli "kooperativni načrt", po katerem zaslužijo delavci polovico manj nego so prej. — Premoga bo začelo primanjkovati.

INDIANAPOLIS, Indiana, 6. aprila. — V bližini premogovnika v Pimento se je završil vroč spopad med unijskimi stavkarji in stavkokazi. V spopadu je bilo enajst oseb resno poškodovanih.

Pri Dixie Bee premogovniku se je zbralo kakih petsto piketov, ki so nagovarjali tam zaposlene stavkokaze, na a j ne stavlja stavkarjem ovir na pot, ki vodi k zmagi, in naj odlože orodje.

Nekaj časa so jim mirno prigovarjali, nato so jim pa začeli groziti. Par vročevrtničev je začelo metati kamenje, in par trenutkov nato sta si bili obe stranki v lasih.

Premogovnik je last družbe, ki je hotela unijskim delavcem skriti plačo za približno petdeset odstotkov. Štrajkarji so zastavkali, kompanija je pa najela stavkokaze.

Gospodarji so zatem uvedli takozvani "kooperativni načrt", po katerem zaslužijo stavkokazi po \$3.60 na dan, dočim so zaslužili premogarji pred štrajkom po \$6.10.

Governer Harry G. Leslie je zvečer ponovno zapretil, da bo alarmiral državno policijo, ako piketi ne bodo prenehali nadlegovati stavkokazov.

Uradniki raznih premogovnih družb so si nabavili cela skladišča solznih bomb.

Governerjevo posredovanje jih je tako opogumilo, da so samozavestno izjavili: — Rovi bodo v kratkem začeli ponovno obratovati. Sleherni delavec, ki bo hotel delati, bo deležen potrebne zaščite.

WHEELING, W. Va., 6. aprila. — Državni kozaki nudijo vso podporo premogovnim baronom, kateri hočejo premogarjem že itak pičle plače znatno skriti.

Da je res tako je razvidno iz naslednjega slučaja:

— Ko je dospelo danes 1500 unijskih stavkarjev preko reke Ohio, da bi vprizorili pri McKee-frey premogovniku demonstracijo, so začeli brez vsakega svarila metati nanje plinske bombe.

Ker je pihal veter iz iste smeri, iz katere so prihajale bombe, so bili štrajkarji prisiljeni vrniti se.

V okraju mehkega premoga v Ohio stavka trinajst tisoč premogarjev. Pri Muskingum, Ohio je bilo danes aretiranih osem piketov.

Pred raznimi premogovniki v Ohio so se danes vršile velike demonstracije. Vrste stavkarjev se ne prestopajo več, kajti delavci ne morejo več izhajati s sramotno nizkimi plačami.

CHICAGO, Ill., 6. aprila. — Ker so se pogajanja glede mezd med United Mine Workers in premogovnimi baroni izjalovila, bo v premogovnih poljih Illinois in Indiane najmanj trideset dni veliko pomanjkanje premoga.

V Illinois štrajka 65,000, v Indiani pa 20,000 premogarjev.

Rečeno je bilo, da so zastopniki premogarjev pripravljeni sprejeti gotovo znižanje, niso pa mogli priti do soglasja, koliko odstotkov naj znaša.

Anglija noče priznati Mandžurije

GEN. PERSHING
JE ŠE VEDNO
PONOSEN VOJAK

Pershing je vesel, da ni zašel v politiko. — Malo se zanima za družabno življenje. — Mnogo hodi.

Washington, D. C., 6. aprila. — Ko Združene države obhajajo 15. letnico vstopa v svetovno vojno, se general Pershing spominja o-nih razburljivih dni pred napovedjo leta 1917.

Zdaj, ko je star 71 let, obložen z vojno slavo, mož, ki je poveljeval dvema milijonoma ameriških vojakov, je nad vse srečen, da je ostal samo vojak.

— Z vso odkritosrčnostjo morem reči, — je rekel, — da mi nobena druga stvar ne daje večje sreče, kot to, da se nikdar nisem vmešal v politično življenje.

General Pershing, ki je v pokou in je načelnik komisije vojnih spomenikov, sedi pri pisalni mizi v veliki sobi blizu sobe, kjer je napravil svoj vojni načrt. Izgleda, kot da je našel srečo v svojem življenju.

Njegova postava kaže več moči kot pa tedaj, ko se je vrnil z bojnega polja. Njegov obraz kaže sicer velike brazde, kar je posledica triletnje vojne v Franciji, toda njegove rame so zravnane kot tedaj, ko je bil še poročnik pri kavaleriji.

Četudi je bil vedno pri kavaleriji je vendar nekdaj najveselje veselje hoditi peš.

Dva generalova konja, Kidron, katerega mu je podarila Francija in Jeff, katerega so mu poklonili njegovi ameriški oboževalci in prijatelji, živita v pokoju na neki farmi v Virginiji.

Malokdo spozna generala ko on jutranjem izprehodu gleda v izlož-bena okna in večkrat postane pri oknu, kjer so razložene knjige. Vedno gleda po novih knjigah, ki pišejo o svetovni vojni. Pisatelji detektivskih povesti zanj nikdar ne pišejo dovolj knjig.

Tragedija, ki mu je pred leti v ognju vzela ženo in otroka, raz-rušila enega sina, je pustila generala Pershingja brez doma. Samski častniki so v njegovih vojaških letih živeli z njim.

TURKI BODO IZGUBILI
BAZAR

Istanbul, Turčija, 6. aprila. — S prihodnjim letom bo najbrže izginil najslavnejši pojav v nekdanjem glavnem mestu — veliki bazar.

Veliki bazar, skupina okoli 4 tisoč prodajal in šotorov, je večinoma zgrajen iz lesa in malo peščenega ometa. Razteza se po dolgi ulici od mošee Valide do Zlatega roga.

Te trgovine in šotori si po večini zelo stari in letošnji sneg je stavbe zelo pokvaril. Polomil je mnogo streh in voda, ki je pritekala iz skopnelega snega, je znatno pokvarila stene.

Mestne oblasti se boje, da bo moralo izdati odredbo, da se vse te stavbe poderejo kar bo pome-nilo konec bazaru in mesto bo s tem izgubilo mnogo na svoji slikovitosti.

FINCI SO
ODPRAVILI
PROHIBICIJO

Mnogo ljudi je čakalo na pijačo. — Gostilne so bile polne. — Policija na nogah. — Nikdo ni bil pijan.

Helsingfors, Finska, 6. aprila. Na tisoče ljudi je napolnilo gostilne v Helsingforsu in drugih krajih Finske in so obhajali konec dvanajstletne prohibicije.

Prvikrat, odkar je bila leta 1919 vpeljana na Finskem prohibicija, so izpod miz izlekli steklenice vina in žganja in jih postavili na mize.

Zadnje minuto je bil sklenjen kompromis med vlado in gostilničarji ki so zagrozili, da ne bodo prodajali pijače po vladnih predpisih. Gostilničarji so se protivili visokim cenam, katere je zahtevala vlada za pijačo pod svojim monopolom.

Ko so ljudje pričeli prihajati v gostilne, je bilo dovolj pijače. Mnogi so že pred tedni rezervirali prostore v raznih gostilnah.

Piti so pričeli šele po večerji, ker do tedaj še ni bil končan boj za cene. Ves dan je deževalo, toda ves čas je bilo pred gostilnami mnogo ljudi, ki so hoteli imeti pijačo.

Večina pivcev je bila iz delavskega razreda in so večinoma pili žganje toda policija ni imela nikakega povoda aretirati koga zaradi pijanosti.

Medtem so bili posušeni viri butelgarjev in časopisi so se navedli iz njih, češ, da je bil to prvi "suhi dan" v trinaestih letih. Mnogi zagovorniki prodaje opojne pijače se pritožujejo, da je vlada preveč omejila zaloge raznih pijač, da vsak gostilničar za majhen pregrešek lahko izgubi svojo pravico in da imajo gostilničarji premalo dobička.

Z druge strani pa vlada zastopa stališče da ima prodaja opojnih pijač samo namen povečati državne dohodke. Tekom prohibicije so se milijoni stekali v žepe butelgarjev, vlada pa je imela izgubo.

TEŽAVE S FINSKO
PROHIBICIJO

Helsingfors, Finska, 5. aprila. — Četudi je konec dvanajstletne prohibicije, vendar tega ljudje niso svečano obhajali, kot so nameravali.

Gostilničarji so na svojem shodu sklenili, da ne nareče nikakih opojnih pijač in jih tudi ne bodo prodajali, dokler ni rešeno vprašanje glede cene.

Gostilničarji so se uprli, da bi plačali za steklenico žganja \$6.50 in za steklenico konjaka \$9.25.

Po najnovejši postavi, ki je bila sprejeta po ljudskem glasovanju v decembru, ima vlada popolno nadzorstvo nad prodajo opojnih pijač. Poleg tega, da morajo gostilničarji plačati visoko ceno, morajo tudi vladi odrajtovati po 60 odstotkov od čistega dobička.

Vlada zatrjuje, da bodo ti dohodki porabljeni za propagando za zmernost, proti tihotapstvu z žganjem in za sklade za stare ljudi in nezaposlene.

SMRT ZNANEGA
AVSTRIJSKEGA
DIPLOMATA

Grof Czernin je bil med vojno avstrijski zunanji minister. — Hotel je rešiti Avstrijo. — Spor s cesarjem.

Dunaj, Avstrija, 6. aprila. — Grof Otokar Czernin, avstrijski diplomat in državnik se je zgrudil mrtve na tla, ko je hodil po svojih sobah. Tik pred svojo smrtjo je več ur pisal in uredil svoje listine, kot bi vedel, da se mu bliža konec. Star je bil 60 let.

Grof Czernin je bil avstro-ogrski zunanji minister pod cesarjem Karolom od 1. 1916 do 1918. Ker se je sprl s cesarjem, je odstopil.

Vodil je mirovna pogajanja z Romunsko leta 1917 in je bil tudi da mirovni pogajanjih v Brest-Litovsku.

Prej je bil avstrijski poslanik v Bukarešti, zadnja leta pa je bil avstrijski državni poslanec.

Grof Czernin je poznan v vojni zgodovini kot avstro-ogrski zunanji minister tekom svetovne vojne, ko je hotel skleniti separatni mir za Avstrijo, ko je narekoval mirovna pogoje premagani Romunski in je igral važno vlogo v mirovni pogajanjih v Brest-Litovsku med centralnimi državami in ruskimi boljševiškim vladarji v marcu leta 1918.

Nekaj časa je bil Czernin sredi svetovne pozornice, dokler ni Francija objavila pisma cesarja Karola, ki ga je pisal svojemu svaku princu Sikstu Burbonskemu in v katerem priznava pravico Francije do Alzacije in Lotaringe kot pogoj za separatni mir z Avstrijo.

Ko je leta 1916 Czernin postal avstrijski minister, ni več mislil, da bi Avstrija in Nemčija mogli zmagati in je zato skušal za vsako ceno rešiti Avstrijo razpada. — Ura dvojne monarhije se je iztekla, — je pisal Czernin leta 1919 v svojih spominih. In mislil je, da je bil poklican kot zdravnik k bolniku z nevarno boleznijo, ki se je že razvila do konca.

Grof Czernin je bil rojen v Dimokarju na Češkem leta 1872 kot sin stare nemško-češke grofovske roduvine. Kot prijatelj nadvojvode Franca Ferdinanda je bil imenovan leta 1912 za poslanika v Bukarešti, kjer je ostal do leta 1916 in se je v tem času zelo trudil, da bi pridobil Romunsko na stran centralnih držav.

Kot zunanji minister v kritičnih časih se je potegoval za 14 točk predsed. Wilsona in je skušal na podlagi tega doseči za Avstrijo mir brez zmage, ker je vedel, da bo drugače Avstrija razdeljena na več držav.

Iz slovaštva do slovenskih narodov se je odpovedal češkemu državljanstvu in je postal avstrijski državljani, je bil izvoljen v poslanski zbornico, kjer pa se ni posebno izkazal. Zagovarjal je fašistovsko gibanje v Avstriji in priklonjenje Avstrije k Nemčiji.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

JAPONSKI VOJAKI ŠE VEDNO
PREGANJAJO BANDITE IN VSTAŠE

LONDON, Anglija, 6. aprila. — Velika Britanija noče priznati nove mandžurske države, kateri vlada bivši kitajski cesar Henry Pu-Yi pod zaščito japonskih bajonetov. V poslanski zbornici je izjavil vladni zastopnik: — Zunanje ministrstvo nove mandžurske vlade je vprašalo angleškega zunanjega ministra, če bi bilo mogoče uvesti formalne diplomatske odnose med Mandžurijo in Veliko Britanijo. Naša vlada sploh ni odgovorila na vprašanje.

Tokio, Japonska, 6. aprila. — Ker so mandžurski vstaši proklamirali v Čangčunu novo vlado, je uvedla japonska vlada proti njim odločno akcijo. Japonci pravijo, da se bodo poslužili najskrajnejših sredstev za zatrtje oborožene vstaje.

Japonske čete so pričele prodirati proti Čangčunu iz dveh smeri.

Japonska kolona, ki je dospela iz Koreje, je počasi prodira v Choentaok okraj ter zasedla mesto Paitsaoku.

V tamkajšnji bližini so namreč koncentrirani kitajski vstaši pod poveljstvom generala Weng Teh-lina.

V kratkem času bo prišlo do vročega spopada.

Iz Harbina poročajo, da je bilo v bojih v bližini Mukdena usmrtenih petsto Kitajcev ter kakih tri tisoč ranjenih.

Šanghaj, Kitajska, 6. aprila. — Pogajanja med Kitajci in Japonci glede sklenitve trajnega premirja so dospela na mrtvo točko.

PREBIVALSTVO ZEMLJE

Washington, D. C., 6. aprila. — Na zemlji je približno dva milijona prebivalcev, ali 39.2 oseb na vsaki kvadratni milj.

V splošnem je več žensk kot pa moških, toda v Združenih državah pride na sto ljudi 61 moških in 49 žensk.

Najredkeje naseljena je Alaska z 0.1 osebo na kvadratno miljo.

GRAF ZEPPELIN ZOPET NA
POTU

Friedrichshafen, Nemčija, 6. aprila. — Veliki zrakoplov "Graf Zeppelin", ki je prejšnji mesec prišel z redno vožnjo v Južno Ameriko, je zopet odšel proti Pernambuco, Brazilija in Buenos Aires, Argentina. Ž njim se vozi tudi petletni Rudi Land, ki je do zadnjega premišljeval, ako bi se peljal s parnikom ali z zrakoplovom.

Zrakoplov je imel en dan zamude, ker se je dan poprej nekaj poškodovalo, ko so ga skušali pripeljati iz hangarja.

RAZVALINE PALAČE NA
KRETI

Candia, Kreta, 6. aprila. — Pri izkopavanju so delavci našli razvaline krasne palače, ki je bila zgrajena iz rezanega kamna, ki nosi izklesane Minosove znake. Palača se nahaja blizu mesta Amnisos, ki je bilo starodavno пристanišče države Minos. Poleg tega je bilo najdenih več trgovin in drugih poslopj.

MORILCA
OBSOJENA
NA SMRT

Judas Stern in n Sergij Vassilijev sta bila obsojena na smrt. — Ustrelila sta nemškega poslaniškega svetnika.

Moskva, Rusija, 6. aprila. — Judas Stern in Sergej Vassilijev sta bila ob pol šestih zjutraj obsojena na smrt, ker sta ustrelila svetnika nemškega poslaništva dr. Fritzta pl. Twardowskega.

Sovjetski državni pravdnik Nikolaj Krylenko je končal svoj govor kmalu po polnoči in je zahteval smrtno kazen, ker je bil zločin politične narave. Krylenko je zatrjeval, da je ta umor, četudi sta mislila, da streljata na nemškega poslanička Herberta pl. Dirksena, v zvezi s protisovjetskim terorizmom in je povdarjal, da je bil Vassilijev v zvezi z nekaterimi protisovjetskimi poljskimi državljani.

Stern in Vassilijev bosta ustreljena. Niti Stern, niti njegov zagovornik nista podala nobene končne izjave. Vassilijev zagovornik pa je prosil sodišče, da se ozira na to, da so Vassilijevi stariši posestniki, vsled česar je mladi Vassilijev vzgojen v protisovjetskem duhu. Vassilijev sam je izjavil, da je napravil zločin proti svoji domovini, pa še vedno goji sovraštvo proti sovjetom.

Stern je bil vseučiliški dijak in je star 28 let. Priznal je, da je ustrelil poslaniškega svetnika v domnevi, da je streljal na nemškega poslanička, toda pri tem ni imel namena zaplesti Rusije v vojno z Nemčijo.

FORD SPREJEMA DELAVCE

Chicago, Ill., 6. aprila. — S prihodnjim ponedeljkom bo pri Ford Motor Co. v Chicago pričelo delati tisoč delavcev in v prihodnjih tednih nadaljnih 3500.

Uradniki družbe so naznanili, da je družba zadnje dneve dobila velika naročila za novi model Fordovega avtomobila.

Zdaj je v napravah zaposlenih 800 delavcev.

VRAG JE IZPREMENIL
SVOJE IME

Fall River, Mass., 6. aprila. — Walter Dobolek je svoje ime izpremenil v Jaworski, kajti Dobolek pomeni v poljskem jeziku vrag.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
215 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja list za Ameriko	Za New York na celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Na četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov.

Če opisi bres podpis in osebnosti se ne priobčujo. Denar naj se bla-kevolji pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, rošimo, da se nam tudi prejšnje bivalitke namani, da hitreje najde-mo naslovnik.

"GLAS NARODA", 215 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

POSVETOVANJA V LONDONU

— Francija in Anglija popolnoma soglašata, — je rekel angleški ministrski predsednik MacDonald po dolgotrajnih pogajanjih, ki jih je imel s svojim francoskim tovarišem Tardieu-jem.

Včeraj se je začela konferenca zastopnikov štirih velesil, in francoski ministrski predsednik Tardieu je prišel par dni prej v Anglijo, da se dogovori z MacDonaldom, dobro zavedajoč se dejstva, da vlada precejšnje nesoglasje med angleško in francosko vlado glede raznih akutnih evropskih problemov.

Če sta se MacDonald in Tardieu sporazumela, je seveda veliko vprašanje. Zatrtilo o popolnem soglasju je najbrž izraz diplomatske galantnosti.

Saj je že Tayllerand rekel: — Človek ima zato dar govora, da zamore zakrivati svoje misli.

Pa naj bo tako ali tako, poglavitno je vsekakor, da je Anglež prodrl s svojo voljo.

Francozi so si namreč na vse mogoče načine prizadevali, da bi se vršila konferenca štirih velesil v Lausanne, dočim so bili Angleži za to, da se vrši v Londonu, kar dokazuje, da so zmagali Angleži.

Francozi so predlagali, da bi zastopniki Velike Britanije, Nemčije, Italije in Francije razpravljali predvsem o gospodarski pomoči za podonavske države, Avstrijo, Madžarsko, Čehoslovaško, Jugoslavijo in Rumunsko, pa tudi na njihov predlog je propadel.

V prvi vrsti se bodo vršile razprave glede reparacij in vojnih dolgov ter o splošnem razoroževanju, torej o zadevah, katere bi Francozi najraje odgodili do nedoglednega časa.

Na konferenci bo treba najti načine in sredstva za odpravo težke krize ter za gospodarsko obnovo Evrope.

Pogledi vseh bodo prihodnje dni obrnjeni proti Londonu, in sleherni človek bo prežet z upanjem, da bi bilo posvetovanje uspešno.

Precej pozornosti bo posvečene tudi gospodarski pomoči za podonavske dežele.

Francija predlaga za te dežele carinsko unijo, dočim sta Nemčija in Italija odločno proti temu.

Upati je pa, da bo tudi v tem pogledu dosežen sporazum.

VATIKANSKA POLITIKA V JULIJSKI KRAJINI

Ostavka pokojnega nadškofa dr. F. B. Sedeja in imenovanje poitalijanskega upravnika koprškega semenišča mons. Sirotija za začasnega upravitelja goriske nadškofije je sta dali mednarodnemu tisku povod, da je izrazil svoje stališče o vprašanju verske zaštite narodnih manjšin in še posebej o popustljivosti Vatikana napram fašističnemu režimu. Beograjska "Politika" objavlja obsežen uvodnik o kampanji, ki je nastala povodom gorških dogodkov med evropskimi listi in vatiškanskim glasilom "Osservatore Romano".

List pravi v uvodu, da je, kakor znano, že tajnik manjšinskega kongresa dr. E. Ammende v "Riagsche Rundschau" ugotovil, da se je v spremembah v vodstvu goriske škofije sprožilo načelno vprašanje o verski zaštiti narodnih manjšin, ker bi se lahko dogodilo, da bi prav tako danes v Brukselu, jutri v Barceloni postavili škofa, ki bi ne znal zastopati interesov svojih vernikov. "Koelnische Zeitung", znani katoliški list, je tiste dni napadel Vatikan, češ, da je dosegel sporazum s fašizmom s tem, da je žrtvoval ne le nadškofa dr. Sedeja, nego celo svoje dotodanje politične principe v odnosu z narodnimi manjšinami.

Tema dvema in še drugim listom je "Osservatore Romano" koncem lanskega leta odgovoril, da se cerkev bori z velikimi težavami za svojo nezavisnost od vplivov s katerekoli strani in da vrši svoje verske naloge v smeri enega samega načela, da namreč skrbi za blagor duš. Vatiškansko glasilo je celo objavilo pismo nadškofa dr. Sedeja, v katerem se zahvaljuje, da ga je papež rešil nadškofijske službe v Gorici.

Ugledalo je, da se je s tem kampanja zaključila. Toda nenadoma je "Koelnische Zeitung" objavila rezultate preiskave, ki jo je njen dopisnik osebno izvršil. List je objavil, da je papežev vizitator Paseto leta 1931. večkrat pozval nadškofa dr. Sedeja, naj poda ostavko na svoj položaj. Nadškof dr. Sedej je odločal vse do septembra, ko je bil sklenjen drugi sporazum med Vatikanom in Kvirinalom. — Tedi je papežev vizitator formalno pozval nadškofa, naj prosi za upokojitev. Toda tudi sedaj je nadškof Sedej podal ostavko le pod določenimi pogoji, s katerimi je hotel zavarovati versko svobodo svojih vernikov. Te pogoje je Vatikan sprejel in dr. Sedej se je v svojem pismu papežu zahvalil za njegov pristane. "Osservatore Romano" pa tega dela Sedejevega pisma ni objavil. "Koelnische Zeitung" zato sedaj zahteva, naj vatiškansko glasilo v celoti objavi dr. Sedejevo pismo, zlasti tudi njegove pogoje.

"Politika" dostavlja tem ugotovitvam še svoje pripombe in vprašuje, zakaj neki "Osservatore Romano" tako konsekventno molči o dogodkih v Gorici in zakaj ne navaja novega goriskega administratorja, ki si je priporil med verniki zaradi svojega nasprotstva do Slovencev že tako slabo glas. — Vprašanje goriske nadškofije je nad vse aktualno in izredne praktične važnosti za nadaljnjo usodo našega naroda na oni strani meje. Svoj uvodnik zaključuje "Politika" s stavki: "Zgodovinska res-

nica je, da je Vatikan pogazil svojo besedo, ki jo je dal nadškofu Sedeju glede imenovanja njegovega naslednika, in da je s tem udaril njega in nad pol milijona slovenskih vernikov. Vatikan je z imenovanjem nekega italijanskega š-

POL LETA VOJNE NA KITAJSKEM

Te dni se je dopolnil šest mesecev, odkar so japonske čete lanskega septembra prekorale meje pogodbene železniške ozemlja v Mandžuriji ter nato trimesečnem pohodu zasedli vsa dežela in odpravili v nji zadnjo slabotno sled kitajske suverenosti. Opojena po lahkih zmagah in severu je japonska vlada prenesla torišče vojaških operacij za dobrih 1000 kilometrov na jug, kjer pa ji stvar ni šla tako dobro od rok kakor v Mandžuriji. Po občutnih začetnih neuspehih je mikadova vlada uvidela, da se mora podjeto lotiti z vso resnostjo, ako noče, da utrpi nepopravljivo škodo na svojem ugledu kot prva velesila na Daljnem vzhodu. Kakor je položaj pri Šanghaju, bi morala Japonska na temelju svojih dosedanjih obljub prenehati z vojaškimi operacijami brž ko je dosegla, da so se kitajske čete umaknile preko zahtevanih 20 km od mesta. Vse pa kaže, da mikadova vlada ne misli izpolniti svojih obljub, ki jih je njen predstavnik v Ženevi res tudi vedno zaklavaluril z raznimi pogoji, tako da ostanoe prevzete obveze vedno le piovičarske in dopuščajo ono tolmačenje, ki ga Japoncem narekuje vsakokratni položaj.

Ako vzamemo v obzir, da ima Japonska na azijski celinii deset divizij in primerjamo to silo z armado, ki je porazila Kuropatkinu pri Ljaoujanu 1. 1904., vidimo, da je odločilno bitko dobilo tedaj le oseni japonskih divizij, t. j. po priliki 130.000 mož. V začetku dvajsetega stoletja so se torej operacije osmih divizij smatrala za vojaško podjeje velikega obsega, po svetovni diviziji pa smatramo pohode desetih divizij za precej nedolžno epizodo v borbi za nadvlado na Daljnem vzhodu.

Iz rusko-japonske vojne nam je znano, da je Japonska le z največjim trudom zmagovala žrtve, ki jih ji je nalagala armada na mandžurskem bojišču. Ako bi bili Rusi lahko vzdržali vsaj malo dolgotrajnejšo vojno, bi bilo otoško carstvo klonilo zaradi razrušenega gospodarskega stanja. Današnje njihovo podjeto je jih gotovo ne stane manj, nego jih je stala velika vojna proti Rusiji. Churchill pravi, da je deset japonskih divizij na azijski ce-

lini slično desetim svetlikam. Ki gore, noč in dan ter polagoma, toda neizprosno trošijo narodno imetje. Po mnenju tega državnika in odličnega strokovnjaka bi bila morala Japonska naenkrat udariti s 30 divizijami in končati vojno v treh mesecih, namesto da jo vodi z desetimi divizijami in delnimi uspehi celo leto. Toliko bo po Churchillovem mnenju vsekakor trajala japonska avantura na kitajski celinii.

Kako se bo vojna razvijala v bodočih šestih mesecih, je odvisno predvsem od velesil, ki imajo interese na kitajskem tržišču in kojih kolonije ogroža japonski imperializem. Velesilam je bil zato močno simpatičen kitajski odpor ob ustju Jangcekianga, glavne gospodarske žile kitajske trgovine, odkoder vodijo v globokem zaledju dobre železniške zveze na jug v angleško pristanišče Hongkong. Ako so dosedanje japonske operacije res del onega velikega načrta za obvladanje azijske celine, o katerem že dolgo razpravljajo diplomati velesil, bi bila skoro na dani možnost, da Japonska končno menda le zadene ob Sovjetsko unijo in ob Ameriko.

Vse pa kaže, da se Rusija ne bo spustila v vojno z Japonci iz raznih nujnih razlogov. Tudi ako smatramo nevarnost, ki bi v primeru vojne pretila svetovnem na evropski fronti, za iluzorno in tudi ako ne vpoštevamo notranjih nemirov, ki bi se skoro nedvomno pojavili, bi ko bi se Sovjetska zveza zapletu v vojno z Japonci, obstoji kljub temu še vedno vzrok, zaradi katerega je carska Rusija izgubila vojno proti Japoncem.

Moskvo in Vladivostok veže še vedno ena sama železnica, ki bi mogla obvladati dovozo čet, municije, opreme in drugih vojnih potrebščin niti za tedanje, po številu skromne vojaške sile. Mikadova vojska ima temu nasproti na razpolago tako obširno mandžursko železniško omrežje, da bi z lahko vzdrževala vsaj štirikrat tako veliko vojsko kakor 1. 1904. Neizogibna posledica poraza pa bi bila za sovjetke izguba Vladivostoka in Primorja, po vsej verjetnosti pa bi se morala Rusija umakniti celo daleč za Amur.

Kakor že često poudarjeno, pa Japonci menda sploh nimajo namena udariti na sever, ker njihova telesna sestava ne vzdrži ostrega celinskega podnebja. Oni hočejo v deželo, kjer uspeva riž. Kitajska je za oddajo japonskega ljudskega vojske — več ko 900.000 duš letno — prenapolnjena, zato pa gredo pogledi mikadovega ljudstva na jug in na ameriški zapad na Filippine, nizozemsko Sundanezijo, Avstralijo in Kalifornijo, kjer je že

več japonskih naseljencev nego v Mandžuriji.

Anglija in Amerika se te nevarnosti dobro zavedata: prva gradi velikansko oporišče v Singapuru, Zedinjene države pa so prenesle težišče svojega tihomorskega brodogradništva na Havajsko otočje in tudi na Filipinah so začele razna obrambna dela. Obe anglosaški velesili razpolagata z močnim brodogradstvom, od katerih je vsako za sebe znatno večje od japonskega. Dokler tedaj Japonska nima brodogradništva, ki ni msliti na kako večjo napadalno akcijo. Sirovine za zgraditev brodogradništva pa so na mandžurskih tleh, ki jih je Japonska leta 1904. plačala z 200.000 mrtvih in ranjenih ter z 2 milijardama jenov.

Vendar pa je pozicija Amerike in Anglije po svetovni vojni v Tihem morju postala močno neugodna, ker je Japonska iz likvidacije nemških kolonij dobila več otočij, ki oddeljujejo Filippine od ostale ameriške tihomorske posesti in so silno pripravnata zatočišča za japonske podmornice. Ameriške brodogradne ne more blokirati Japonske, pa tudi združeni brodogradniki Amerike in Anglije zaradi oddaljenosti svojih oporišč proti japonski mornarici ne bi mogli ničesar opraviti. Tako je Japonska v vojaškem pogledu gospodarica na Daljnem vzhodu in to bo ostala tako dolgo, dokler si Kitajska in Rusija ne opomoreta od posledic revolucije.

Današnje stanje okoli Šanghaja vzbuja nado, da so japonske operacije na Kitajskem zaključene. Mikadova vlada je s prenosom vojne na kitajsko obrežje dosegla svoj smoter. Šanghajska demonstracija ji je uspela in za umik s kitajske obale bo dobile neomejeno oblast, v "samostojni Mandžuriji". Vprašanje, načeto 1. 1904, je rešeno. Port Artur, Koreja in Mandžurija pomenijo prvo etapo japonskega pohoda na azijsko celino. S tem je japonska gospodarska ekspanzija za daljši čas saturirana, vprašanje, kam naj se usmeri japonski ljudski prevešek pa ostane odprto in tvori stalno ogroževanje anglosaške, nizozemske in francoske tihomorske posesti.

ZBOROVANJE HABSBURŽANOV

Nemško časopisje poroča, da se bo vršilo prvo večje zborovanje vseh Habsburžanov, da bi se na njem poravnali vsi spori, ki so tokom let nastali med posameznimi člani te nekdanje tako silne vladarske dinastije. Prvotno bi se imela ta zanimiva konferenca vršiti že pred Veliko nočjo, pa je bila preložena na 10. aprila radi bolezni Otona, najstarejšega sina bivšega cesarja Karla. Oton bo namreč predsedoval tej konferenci, ki se bo vršila na gradu grofa Mensdorffa v bližini Londona. Tega zborovanja se bodo udeležili člani habsburške rodbine, ki se še niso nikdar v življenju videli, med drugimi pridejo nadvojvodi Stefan in Albert Jožef in princeza Czartoryski in Radziwiłł. Med posameznimi člani vladajo spori, ki trajajo že desetletja. Glavni povod za to zborovanje pa so premoženjske razmere. Bivša cesarica Zita, ki živi v precej skromnih razmerah, zahteva, naj se uredi vprašanje razdelitve prejemkov na tem skupnem zborovanju

Peter Zgaga

Zadnjič sem srečal rojaka v Downtownu.

— No, ali delaš pri slavnikih? — sem ga vprašal.

— Ne sedaj delam pri fileu — je odvrnil.

Sele pozneje sem izvedel, da preceja rožina skozi klobuk.

*

— Ker praviš, da se ti slabo godi, moraš povedati, če imaš kaj dolgov, — so rekli dragemu rojaku.

*

— O ja, dolgov pa, dolgov — je odvrnil. — Dosti dolgov imam, toda ne toliko, da bi mogel živeti od njih.

*

Čimveč je advokatov, temdalj si je proceš.

Čimveč je zdravnikov, temkraj si je proceš.

*

V newyorskkih cestnih in podcestnih železnicah je silen naval. Nepisana postava zahteva, da mora kavalir ponuditi ženski prostor. Zal pa, da je takih kavalirjev le malo.

Če bi uprava železnice nabila vsako karo tablo z napisom "Stariji ženskam je treba napraviti prostor" — bi se vse ženske z veseljem stoje vozile.

*

Zenitovanjski kandidat se je pritožil pri posredovalcu:

Nevesta, ki jo predlagate, mi nikaj ne ugaja. Grda je, strašno kriče glas ima in smrdi po parfumu, da je groza.

Posredovalec ga je pa tolažil:

— Pozabili ste pa na poglavitno dejstvo — namreč, da ima denar. In ker ima denar, morate že nekoliko zatisniti oči, ušesa in nos.

*

Trepka, toda živa resnica je to: Marsikdo, ki je bil pred par leti bos, da je danes boss.

In veliko jih je, ki so danes bossi, a bodo v kratkem bossi.

*

Vsi sovražniki so ponavadi dobri in pošteni ljudje.

Neredno je le to, ker se njihovi nazori razlikujejo od svojih.

*

Cena vsem življenjskim potrebščinam se je znižala. Kruh je cenejši, meso je cenejše in sploh vse.

Edinole ena stvar je dražja — namreč čebula. In baš pri tem sem jaz strahovito udarjen, ker brez čebule biti ne morem.

*

Časopisje poroča, da bo dala Amerika Filipincem svobodo.

To je lepo in hvalevredno.

So dosti lepše bi pa bilo, če bi imeli Amerikanci nekoliko več svobode.

*

Na Finskem je prohibicija odpravljena. Prodaja alkoholnih pijač je zopet postavno dovoljena.

Finci pijejo z vladnim dovoljenjem, toda napolnijo jim ne tekne kot jim je teknilo prej, ko je bila pijača prepovedana.

Prepovedan sad najbolj diši, četudi je včasih nekoliko kisli.

*

V Barberton ne vabijo, naj se udeležim veselice, ki jo bodo priredili tamošnji Kraševci.

Prav rad bi se odzval, pa je nekoliko predalet. Želim jim, da bi se dobro zabavali in da bi bila njihova prireditve popoln uspeh.

*

Novi Fordi so naprodaj. Bajso lepe kare z osmimi cilindri in razno drugo primessjo.

Toda meni ni za karo. Ne vzel bi je, če bi mi jo Ford zastojal dal. Prvič zato ne, ker sem velik sovražnik kar, drugič pa zato ne, ker vem, da mi je Ford ne bo dal zastojal.

*

Spomladna.

Namesto, da bi duša vseh zapela božanski slavospev na čast pomladi,

se roka le po dolgem nosu gladi, od mraza lica vseh so izgorela.

Nos je debel, napihnen kakor brehta.

Pomladi v čast naj robe se razvije —

odpre naj usta vsak — oči zavije —

ter kihne vanj kot jeriška trobenta!

Slovensko Delavsko Podporno Društvo, ink.

(Slovenian Workmen's Benevolent Society, Inc.)
NEW YORK, N. Y.

ODBOR

Predsednik: MIHAEL PIRNAT, 600 Seneca Ave., B'klyn, N. Y.

Podpredsednik: VICTOR KOBLICA, 1730 Gates Ave., B'klyn, N. Y.

Tajnik: JOHN TURKAR, 35, 405 Himrod St., B'klyn, N. Y.

Blagajnik: LORENZO GIOVANELLI, 1825 Catalpa Ave., B'klyn, N. Y.

Zapiskar: FRANK PADAR, 94 Evergreen Ave., B'klyn, N. Y.

Nadzorniki: I. JOHN KRIZEL, 1822 Linden St., B'klyn, N. Y.

II. FRANK PIRC, 69-27 — 44 Ave., Winfield, L. I.

III. AGRICIJ JERMAN, 117 E. 2nd St., New York, N. Y.

DRUŠTVO OBSTOJI ŠE-LE 12 LET IN IMA V BLAGAJNI OKROG DEVET TISOČ DOLARJEV

Društvo se se vsake drugo soboto v mesecu v društveni dvorani 261 St. Nicholas Ave., Brooklyn, N. Y. — Rojaki in rojakinje v New Yorku in okolici zavarujte se za slučaj bolezni ali nesreče. Iz okolice od 25 do 50 milj se sprejme člana, če je v okrožju 5 milj že 5 članov. Za natančna pojasnila se obrnite na kateregagorej omenjenih odborikov.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

NAZNANILO IN VABILO!

Naznanja se, da se bo vršil —
DRUGI PROGRAM SLOVENSKIH PESMI POTOM RADIO
v nedeljo 10. aprila

na RADIO POSTAJI WWRL, katere
merilo je 1500 kc. 200 m. in sicer od
5. do 5:30 POPOLDAN.

Obenem se tudi ugodno vabite k
vprizoritvi —

Igre: "SIN,"

V NEDELJO 17. APRILA

v Slovenskem Auditorium

253 Irving Avenue, Brooklyn, N. Y.

Iz posebne prijaznosti bo sodeloval
vsem priljubljeni operni pevec TONE
SHUBELJ, katerega petje ravno ta
teden občudujejo ameriški bogataši
v Boston na domu milijonark
Mrs. Kimbel-Paine.

Začetek ob 3. uri pop.

PO IGRI PROSTA ZABAVA

Vstopnina 75 in 50 centov.

Za slov. pevsko in dram. društvo

"DOMOVINA"

Greater New York Oddor

IGRALCI HARMONIK POZOR!

Ako potrebujete lepo novo harmoniko, oglasite se pri meni. Izdelujem in popravljam vsch vrst harmonike. Izdelujem tudi nove vrste 3 in 4 vrstne, 5 in 6 krat uglasene, kakoršnih še do sedaj ni bilo na trgu. Čisto nova stvar. Se priporočam za naročilo. — Anton Bohte, 3036 E. 32nd Street, Cleveland, Ohio.

(3x 5,6&7)

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vai Slovenci v vaši okolici,

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

KRATKA DNEVNA ZGODBA

B. SAMSONOV:

STROKOVNJAKA

Ležal sem na gorenji leseni polici železniskega voza III. razreda in poslušal, kako sta se spodaj prepirala dva potnika. Vsak od njiju je poveljeval prednost lastnega potnika. Eden je bil debel, rdečelice, z obrto glavo; govoril je samozavestno in ni dvomil o prednosti svojih strokovnih zmožnosti. — Drugi, suh, s tipično klimasto bradico ruskega izobraženca v sloju Čehova, je odgovarjal bolj plaho, ker je občutil nevarnost svojega stališča. Kmalu se je izkazalo, da je bil prvi — hotelski kuhar, drugi pa zidar.

— No, naj bo, — je v basu godel kuhar, — tisto že priznam, da imate tudi vi svojo latinsko kuhinjo. A gre za to, da se nikakor ne more primerjati z našo francosko. No, povejte mi, kaj vse imate pri vas? Klin, no, recimo, ricinovo olje, obilje, maže. Ali je mogoče vse to primerjati z dobrim kosilom? Od latinske kuhinje nikoli ne boste nič. Kaj, mar ni res? Zdar pa si ogledite na primer pomladansko zelishno juho — soupe printaniere. Ali pa vzemite omako — sauce supreme Joinville. Se jezik boste pogotnili od same slasti. Kaj mi boste pravili o vaši kranosti. Pri nas moramo poleg znanja pred vsem upoštevati okus.

— Tisto že, a ne veste, koliko odgovornosti ima zdravnik, če napiše zdravilo. Najmanjša pomota more imeti za bolnika usodno posledico, — se je branil zdravnik. — Večkrat moramo odločiti o človeškem življenju in smrti.

— No, prava reč! — se je zaničljivo nasmehnil kuhar. — Tudi v naši stroki imamo kolikor božje silnih kolobocij. Povedal vam bom na primer, da sem služil v restavraciji "Deveta dežela". Ali ste kdaj bili v Bobojedovu?

— Ne, v Bobojedovu nisem bil nikoli.

— Hm, škoda, ker bi sicer o tem sami lahko govorili. Pri nas v "Deveti deželi" sta namreč umrla dva meštarja za sladkim grahom.

Nekoč sta naročila toplo gnat z grahom. Natakaj jima je postregel, a sta pričela razgrajati. "Zakaj ni grah po predpisih zelen," sta kričala, temveč je dvomljivo barve. Zavrnila sta jed, ter je moral natakaj z njo nazaj v kuhinjo. Nas prvi kuhar, Matvej Sergejevič, je pogledal in dejal: — Že prav, takoj bo zelen. Sesul je grah zopet v skledo, noter vrgel še dva bakrenca novca in vse skupaj skuhal. Grah je seveda postal zelen. Meštarja sta vse v redu pohrustala in prihodnji dan umrli. No, kaj mi boste zdaj še pravili o vaših zdravniških zapisih!

— Saj ne trdim, da ne bi tudi vi potrebovali strokovnega znanja. A učitevi morate, da študirate dolga leta medicino, preden smo v stanju določiti, kaj je potrebno vsakemu posameznemu bolniku. — Prazne maranje! Vaši bolniki vse pogoltnijo. Se zahvalijo se vam povrh, čeprav ste jim zapisali ne vem kakšno črbo. Zdravi ljudje so vse drugače izbirni. A kaj bi mlatila prazno slamo! Vprašajte, kogar hočete — vsi vam bodo takoj odgovorili, da je kuhar povsod bolj cenjen kakor zdravnik!

— To ni mogoče, oprostite. Razumem, da visoko cenite vaš poklic. To je naravno. A se vendar le motite.

— O, glej ga no! Kaj bi govorili o tem, kako jaz cenim svoj poklic. Merodajno je samo to, kako ga čerijo vplivne osebe. Pogledite, prosim, tu imate zadostne uradne dokaze.

Kuhar je privlekel iz žepa listnico, prebrskal njeno vsebino, dobil med črvenici izrezek iz dnevnika "Rdeča zastava", ki izhaja iz sibirski prestolici Tomsku, ter ga ponudil zdravniku.

— Tu imate. Le čitajte, prosim! Zdravnik je prečital naslednji oglas: Okrožna bolnišnica blagajna razpisuje v svojem počitniškem domu v okrevališču "Basanajka" naslednje službe:

1. zdravnika s plačo 125 rubljev na mesec;
2. sestre (diplomirane zdravniške pomočnice) s plačo 40 rubljev na mesec in
3. kuharja s plačo 130 rubljev na mesec.

Zdravnik je to prečital in v zadregi obmolknil.

— No, vidite! — je zmagovalno sklenil kuhar, oblasti že imajo glavo na pravem toporišču. Saj veste, da ne bi po nepotrebnem zapravljale denarja!

BEDA RUSKIH KMETOV

Stalinova agrarna reforma je doživela "sijajno stoddostno ureditvenje". V razlašeni obubožani ruski vasi je zavladala nepopisna zmeda. A v Moskvi se že opazuje namesto zmagovalstva iztreženje. Kmetiči stanovi slejkoprej pretežno večino ruskega prebivalstva. Tu se zbira črna oblaki. "Pravda" od 6. marca prinaša velik obupen govor poljedelskega komisarja Jakovljeva, ki je "po boljševiško iskreno in neprikrito" poročal vladni o "veliki nevarnosti v zvezi z letino". Povprečni lanski pridelek je znašal v buržujski Evropi od 20 do 24 stotov na hektar pri rži in od 23 do 30 stotov pri pšenici. Za Rusijo pomenijo te številke nespornost ideal. Vendar je pred vojnimi kollektimi pridelek stalno naraščal in znašala leta 1913. povprečno do 35 stotov na ha. Rodovitne pokrajine so pridelovale tudi dve in trikratno količino. Stalinove "žitne tovarne" niso v stanju dohiteti tudi teh dokaj nizkih števk. Lani so na primer pridelali v Kahoiki, najboljšem ukrajinskem okraju, samo od 1 do 2 stota na ha. Jakovljevi mora priznati, da izgleda sovjetsko poljedelstvo kakor "na novo zgrajena, šele sprožena tovarna: posloje je pod streho, stroji so v delu, na zunan je vse v redu. A če bomo pogledali noter, vidimo, da

ni nikjer tal in stropa." Vzroki polomije tlejo seveda v nezadovoljstvu izkoriščenih kmetov, ki skrbijo samo za lastno beraško prehrano, a se ne zmenijo za sovjetsko "nesito žrelo".

Jakovljevi poziva sovjetsko uradništvo, ki vedno ustvarja nove kolektive, da bi poročalo v Moskvo o doseženih uspehih, naj ustavi priganjanje in pusti kmete pri miru. "Imamo že zadosti kolektivov! Kaj nam koristijo, če se ne zmenijo po kolektivih včlanjeni kmetje za mraz na severu in sušo v stepi, temveč nemarno zbrčkajo grudo in raztresejo dagocene seme, ne da bi se pobrigali za mraz in plevel, ki uničujeta vzhajajoče žito". Jakovljevi zahteva ostre kazni za nemarne orlače in sejalce ter poziva na pomoč agronome. "Če smo preganjali izobražence, ki so dajali potolho našim razrednim sovražnikom, ne pomeni to, da smo načelni nasprotniki poljedelske kulture". Preganjani ruski izobraženci so letom morajo ustvariti napredno gospodarstvo. Jakovljevi ne pove, odkod bodo vzeli ti nesrečni agronomi potrebno dobro voljo in gmo ne pripomočke, če bo služilo sovjetsko poljedelstvo slejkoprej nasilni "socializaciji na kmetih". Zunanemu opazovalcu je jasno, da ne bo doživelo rusko poljedelstvo nobene boljše bodočnosti, dokler ne bodo postali obupani kmetje iz tlačanov zopet lastniki svojega sveta in pridelka. Zdar so samo izkoriščani in niso v stanju ogrevati se za veliko mednarodno proletarsko poslanstvo Sovjetske zveze. Boljševiki tega nikoli ne bodo videli, ker bi morali zato opustiti svojo socialistično verzopoved. Zato bodo njih težave vedno neznosnejše. Rusija bo doživela novi gospodarski razvoj samo po padcu sovjetov in dobi osebnosti in gospodarske neodvisnosti, po kateri hrepeni ruska vas.

Zvonjenje po toci

Nekdanji nemški prestolonaslednik je sprejel v Berlinu poročevalca norveških dnevnikov in mu povedal marsikaj zanimivega o začetku svetovne vojne. Zatrjuje med drugim, da je takoj po bitki na Marni priporočal skleniti mir. Prepričan se je bil že takrat, da drugi Nemčija v strahovit poraz. A nihče v nemškem glavnem stanu ni maral poslušati stvarilnih besedi, kar so izgubili v visokoleteče sanje zatopljeni nemški voditelji vsak stik z resničnostjo na fronti. Vse je bilo v redu samo na papirju, dejansko pa so morale divizije skrite na 6000 mož varovati odseke, ki bi zahtevali vsaj po 20.000 vojakov. Poljske železnice so ostale brez lokomotiv. Avtomobili niso imeli bencina, ker so se polastile vseh zalog podmornice, takratno modno orožje. Če ne bi poskušali Nemčija "pod vodo zadržati svet", temveč rajši izrabila vse razpoložljiva sredstva v bitki ob Marni, bi takoj lahko sklenila ugoden mir. A nadutost je postala za Nemčijo usodna.

STAR INDIJANSKI OBIČAJ, KI SE GA ŠE VEDNO VESELIJO.

Nekatera indijanska plemena se smatrala tobak za nebeški dar. Sajeenje zdravilnega tobaka se je vršilo z velikimi ceremonijami. Čarodeji so stali sredi kroga, okoli katerega so bili tobačni listi, baje zato, da so odganjali zle duhove. Zdrobljen tobak je veter razpihal, kar so smatrali za sredstvo proti suši in nevihtam, pa tudi v drugih ozirih je igral tobak veliko vlogo pri starih indijanskih plemenih. Španski raziskovalci so tudi opazili, da so se Indijanci posluževali tobaka za premaganje utrujenosti. Ko so Španci pokusili tobak, so ga takoj vzljubili in tako se je razširil tobak po vsem svetu. Največ se ga seveda porabi v Ameriki.

V tej deželi prednjačijo seveda cigarete. Moderna cigareta predstavlja triumf industrije, in slavn Lucky Strike cigareta je resnično moderna cigareta. Pri izdelovanju Luckies ne gledajo izdelovalci samo na to, da dajo kadilen najzibornejši tobak. Drugi izdelovalci se s tem zadovolje, ne pa izdelovalci Lucky Strikes. Da odstranijo razne dražljivce, ki so po naravi navzoči v vsakem tobačnem listu, se poslužijo procesa praženja, ki vključuje tudi uporabo ultra-violetnih žarkov.

Lucky Strike so edine cigarete na svetu, ki nudijo zaščito grla potom procesa praženja. Ni čuda, če je toliko filmskih igralcev odobrilo Lucky Strike, kajti vedo, da je njihov glas potreben za njihov uspeh v zvočnem filmu. Lucky Strike so zaščitene s celofanjskim ovojem, ki ga je lahko odpreti s pomočjo posebnega taba.

Izdelovalci se niso plašili nabrega truda, da dajo kadilem finčnejšo in boljše cigareto. Ni čuda, če so cigarete tako priljubljene v tej deželi, kjer je tobak dalj časa v rabi kot kjerkoli drugod.

Zemljevidi: Stenski zemljevid Slovenije na močnim papirju s platnenimi pregibi 7.50

Pokrajni ročni zemljevidi: Dravska Banovina 3.00, Gorenjska 3.00, Slovenske Gorice, dravska pokrajina 3.00, Ljubljanske in mariborske oblasti 3.00, Pohorje, Korjak 3.00, Celjska kotlina, Spodnje slovensko posavje 3.00, Prekmurje in Medmurje 3.00, Kamniško planine, Gorenjska ravnina in Ljubljansko polje 3.00, Kanada 3.00, Zdravilni zdravilni veliki 3.00, Mali 3.00, Nova Evropa 3.00

Knjige pošiljamo poštne prosto "GLAS NARODA"

216 W. 18th Street NEW YORK

To in ono

IZ VSEH DELOV SVETA

Mašeevalec ločene žene

Letos v februarju je napadel 37 letni Otmar Pogačnik v Draždanah 40 letnega trgovca Riharda Krieblo. Pred draždansko poroto, kjer se mora storilec dni zagovarjati za svoj zločin, je Pogačnik orisal svoje, na doživljajih bogato življenje. Doma je iz Jugoslavije in je vstopil malo pred začetkom svetovne vojne v francosko tujsko legijo. Ko je tam odslužil svoj rok, se je naselil na majhnem posestvu v Franciji ter se oženil z neko Italijanko. Oktobra 1931 pa je prišel v Draždane, kjer je pohajal ljudsko solo. Tam se je sešel s Krieblovo ženo, ki mu je bila znana še iz mladih let. Od decembra 1931 je bil trgovec Kriebel ločen od svoje žene in jo je le pomanjkljivo podpiral. Pogačniku se je Krieblova takoj smilila, da je sklenil izsočurja do nje izvršiti zločin nad njenim možem. Proces še ni končan in bo trajal dva do tri dni.

Zvonjenje po toci

Nekdanji nemški prestolonaslednik je sprejel v Berlinu poročevalca norveških dnevnikov in mu povedal marsikaj zanimivega o začetku svetovne vojne. Zatrjuje med drugim, da je takoj po bitki na Marni priporočal skleniti mir. Prepričan se je bil že takrat, da drugi Nemčija v strahovit poraz. A nihče v nemškem glavnem stanu ni maral poslušati stvarilnih besedi, kar so izgubili v visokoleteče sanje zatopljeni nemški voditelji vsak stik z resničnostjo na fronti. Vse je bilo v redu samo na papirju, dejansko pa so morale divizije skrite na 6000 mož varovati odseke, ki bi zahtevali vsaj po 20.000 vojakov. Poljske železnice so ostale brez lokomotiv. Avtomobili niso imeli bencina, ker so se polastile vseh zalog podmornice, takratno modno orožje. Če ne bi poskušali Nemčija "pod vodo zadržati svet", temveč rajši izrabila vse razpoložljiva sredstva v bitki ob Marni, bi takoj lahko sklenila ugoden mir. A nadutost je postala za Nemčijo usodna.

Ruski Zeppelin za eno tirnico

Sovjetski pilot ing. Grohovskij je skonstruiral nov tip Zeppelina na tratičah, ki se bistveno razlikuje od tega vozila nemškega izvoru. Grohovskega Zeppelin vozi s hitrostjo 350 do 375 km na uro, torej skoro 50% brže od nemškega. Energijo za vožnjo proizvajata dva stroja po 750 k. s., ki sta nameščena spredaj in zadaj. Posebnost ruskega Zeppelina je tudi ta, da bo tekel samo po eni tirnici, za ravnotežje pa bo skrbela posebno naprava pod vozom, ki napravi 3000 obratov v minuti. Zeppelin bo okroval zvezo med Moskvo in Leningradom. Gradbeni stroški za to progo znašajo 4 milijone rubljev. Grohovskij je dal svoj izum na razpolago fondu za socialistično obnovo Rusije.

Orel v pasti za lisice

V Algauskih planinah je nalezil neki lovec na mestu, ki je bilo znano kot izborna lovišče za lisice, na jato vranov, ki so z glasnim krakanjem obletavali nenavaden plen. Približal se je pasti, o kateri je bil preverjen, da se je vanjo vlovila lisica in je moral v svoje veliko začudenje priznati, da se je namestu lisice ujel velik planinski orol, čigar krila so merila razpeta nad 2 m. Orel je ležal v pasti kakor mrtev. Lovec je menil, da se nima bati ničesar in se mu je približal ter ga hotel potipati. V istem hipu pa je roparica šavsnila po njegovi roki in mu jo močno razmesarila s kljunom. Pozneje so kmetje orla povezali in ga odnesli v jetništvo.

Zopet kratke obleke?

Captain Moynaux, vodja londonskih krojačev, je priredil prošle dni v Grosvenor Streetu modno revijo, ki je obstojno silno pesneutila. Kot dernier cri so prikazovali kratke obleke, ki segajo karj za prst čez kolena. Dnevni borj bosta letos bela in plava. Modeli za popoldanske in večerne toalete so 20 cm krajši od lanskih. Pri večernih oblekah se bo ohranila edino vlečka, ki pa bo ostala samo zato, da omili prehod iz dolge mode v

Nesreča ne počiva!

Tudi smrt ne. Podvrženi ste eni ali drugi vsak dan. KAJ STE PA STORILI ZA SVOJO OBRAMBO IN ZA OBRAMBO SVOJIH OTKRO?

Ali ste že zavarovani za slučaj bolezni, nesreče ali smrti? Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovanske Katoliške Jednote. Naša jednota plačuje največ bolniške podpore med vsemi jugoslovanskimi podpornimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad \$1,100,000.00, članstva nad 20,000. Nova društva se lahko ustanovijo v Združenih državah z 8 člani. Pristopnina prosta. Berite najboljši slovenski tednik "Novo Dobo", glasilo JSKJ. Pišite po pošto na glavnega tajnika, Anton Zbaničnik, Ely, Minn.

kratko. Pri modni reviji, katere se je udeležil najeleгантnejši londonski svet, je izjavil Moynaux, da bo odslej dolocil žensko modo London in ne več Pariz.

Vladarske krono prodajajo

Londonski listi poročajo o velikem odmevu, ki ga je našel poziv lorda zakladnika. Angleži vseh stanov prodajajo državno potrebno zlato. Banke, ki ga sprejemajo kot pooblaščen nakupovalci zakladnega urada, so nakopičili nešteto vrez z zlatniki, prstani, verzičami, urami in slinim. Te teden je prišel v neko banko dostojanstvena gospod v spremstvu mlade dame ki je nosila mal kovček. Ko je povedal svoje ime, so se nastavljeni spoštljivo priklonili. Čuli so ime v angleški zgodovini dobro znane plemiške družine. — Prišel sem ponuditi svojo vojvodsko krono, je kratko povedal obiskovalec. — Moja žena jo je prinesla lastnorodno, ker nista hotela o tem govoriti s posli. — Odprl je kovček in spustil na mizo težko zlato, z debelimi briljanti posejano krono. — Naša družina hrani ta spomin od XVII. stoletja, je nadaljeval vojvoda. — Leta 1831 se je z njo kronal Viljem IV., da bi izkazal posebno odklovanje mojemu pradedu. A odločil sem se na to žrtve, ker vem, da potrebuje država zlato. Vojvoda je prejel kot kupnino dva čeka v skupnem znesku 3 milijona. 500 tisoč din. in se zadovoljno nasmehnil: — To je res največja kupčija, ki sem jo doslej napravil. — Zasebniki so v teku zadnjih 12 dni državi prodali nad 2 in pol milijona kosov sovignov. Posamezne banke na deželi so morale za-

časno ustaviti nakupovanje, ker jim je zmanjkalo bankovcev. Razcapan berač v Birminghamu je prinesel v banko s cekmi zvrhano polno veliko pločevinasto dozo od marmelade. Neki kmet v Leedsu je pripeljal v enokolnico več zabojer srebrnega in zlatega denarja, vse svoje prihranke v teku zadnjih 20 let.

KMEČKI VREMENSKI

PREROKI

Vremenske napovedi kakršne je položilo kmečko ljudstvo v svojo stoletna pravila, smatrajo dandanes večinoma za praznovorja. Med temi pravili pa jih je mnogo, ki jim mora celo resna znanost priznati neko veljavnost.

Sem spada na pr. strah pred slavno znameniti "triaciji", Pankracijem, Servacijem, Bonifacijem, 12., 14. in 14. maja, o katerih ljudstvo meni, da prinašajo temeljito vremensko spremembo. V zvezi s tem je znanost res ugotovila, da se številni hladni noči, ko zapade slana, proti sredini maja zelo poveča, potem pa naglo pada. Teoretično se zdi ta resnica nezmožna, kajti solnce je do tega časa že davno potopilo iz zemlje ves ostarek mraza, ki se je pozni nabral v zemlji, in njegova moč narašča stalno — a po drugi strani so vremenslovci ugotovili, da se ob tem času stori nad Srednjo Evropo dosledno čudna razdelitev zračnega tlaka, ki ima za posledico mrzle zračne toke. Kako pa nastane ta razdelitev, je za sedaj še velika uganka. Kmetu bi vsekakor pozeblo mnogo mlade setve, če bi čakal, da mu meteorologi postrežejo z napovedi.

Kmečko ljudstvo je v zvezi s porastjo mrzlih noči v prvi polovici maja prepričano, da v tem času zlasti mesečina škoduje kmetu setvi. Po njegovem mnenju izžareva tedaj mesec naravnost mraz. Francozi imenujejo to majjevo luno celo la lune rousse, rdeča luna, ker poharava rastline namazano-rdečo — barva, ki označuje smrt mladih kadi zaradi pozebe. Luna nima s tem seveda nič opraviti, gre le za vedro nebo, zaradi katerega ima toplota prilika, da se izgubi v svetovno prostornino, dočim zadržuje oblačno nebo toploto na zemlji.

POZOR ROJAKI

Vse, kar se tiče "Glasa Naroda", to je naročnino, dopise, vprašanja itd. pošljite na naslov:

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Edinole tako naslovljena pisma bodo zagotovo dospele na pravi naslov.

Rojaki, vpšteevajte to! S tem boste preprečili marsikatero zmedo in zakasnitev.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

PESMI Z NOTAMI

NOTE ZA KLAVIR

(Pavčič) Slovenska koranica: 10 zvezkov, Vsak zvezek po 2.50
10 zvezkov skupaj 25.00
8 mladinskih pesmi (Adamič) 50

NOVE PESMI S SPREMILJEVANJEM KLAVIRJA

Album slov. narodnih pesmi (Prelovce) 80
Šest narodnih pesmi (Prelovce) 80

MEŠANI IN MOŠKI ZBOR

Slovenski akordi (Adamič): I. zvezek 75
II. zvezek 75
Pomladanski odmevi, II. zv. 45
Ameriška slovenska lira (Holmar) 1—
Orlovske himne (Vodopivec) 1.20
10 moških in mešanih zborov — (Adamič) 45

MOŠKI ZBOR

Trije moški zbori (Pavčič) 4
Izidala Glasbena Matica 40
Narodna nagrobnica (Pavčič) 35
Gorski odmevi (Laharnar) 2. zv. 45

DVOGLASNO:

Naši himni 50

MEŠANI ZBORI:

Planinske, II. zv. (Laharnar) 45
Trije mešani zbori, Izidala Glasbena Matica 45

RAZNE PESMI S SPREMILJEVANJEM:

Domovini, (Foerster) 40
Izidala Glasbena Matica
Gorske evellice (Laharnar) četvero in petero raznih glasov 45
Jaz bi rad rudoletih rož, moški zbor z bariton solo in priredbo za drospev 20
V pepelnici noči (Sattner), kantatna za soli, zbor in orkester Izidala Glasbena Matica 75

Dve pesmi (Prelovce), za moški zbor in bariton solo 20

Kuplet (Grum), Učeni Mihe, — Stranjsko sego in varstvo, No- 20
slovoletstvo, 2 zvezki skupaj 1—

PESMARICA GLASBENE MATICE:

1. Pesmarica, uredil Hubad 2.50
2. Koroske slovenske narodne pesmi (Svilarčič) 1. 2. in 3. zv. skupaj 1—

MALE PESMARICE:

St. 1. Srbske narodne himne 15
St. 1a. Što čutiš, Srbine tužni 15
St. 10. Na planine 15
St. 11. Zvečer 15
St. 12. Vasovalec 15
St. 13. Podknežica 15

Narodne pesmi za mladino (Zirnovnik) I., II. in III. stopnja po 20
VSE 3 stopnje skupaj 50

Slavček, zbirka solskih pesmi — (Medved) 25

Narodne vojaške (Ferjančič) 30

Lira, srednješolska, 1. in 2. zvezek po 50
Troglanski mladinski zbor primeren za troglanski ženski ali moški zbor, 15 pesmi, (Prezel) 1—

Mešani in moški zbori (Aljaš) —

3. zvezek: Psalm 118; Ti veselo poj; Na dan; Dvna noč 40
6. zvezek: Opomin k veselju; Sveti noč; Stranjski; Hvalite Gospoda; Občutki; Geslo 40

7. zvezek: Slavček; Zastali ptič; Domovna iskrica; Pri svadbi; Pri mrtvašnem sprevodu; Geslo 40

8. zvezek: Ti osrečiti jo hoti (Mešan zbor); Prijatelj in senca (mešan zbor); Stoji, solnce stoji; Kmeti hiši 40

CERKVENE PESMI

Domači glasi, Cerkvene pesmi za mešan zbor 1—

12. Tantum Ergo (Premr) 50

Mašne pesmi za mešan zbor — (Sattner) 50

12. Pange lLgua Tantum Ergo Genitri (Foerster) 50

12. Pange lLgua Tantum Ergo Genitri (Gerbič) 50

Hvalite Gospoda v njegovih svetnikih, 20 pesmi na čast svetnikov (Premr) 40

216 W. 18th Street NEW YORK

Naj ljubezen joče

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil I. H.

25

(Nadaljevanje.)

— Zda pa Erik, kako je? Ali ti tukaj še vedno ugaja? Lansko leto ob tem času si bil daleč proč. Veseli me, da mama tako dobro izgleda. Toda zdi se mi, da si postal malo bolj suh. Ali imaš preveč dela?

Malo v zadregi se izogne njenemu poizvedujočemu pogledu. — Kaj se Lori; vidiš samo strahove. Zda pa mi povej kaj o sebi. Saj si moreš misliti, kako smo radovedni. Dobro se ti mora goditi, — lačna nisi bila, — se šali Erik, — tvoja lica so debela in okrogla.

Tisoč vprašanj je imela mati za njo in ko je Lori pripovedovala, so se Erikove oči večkrat srečale z materinimi. — Ko bi Lori vedela, kako blizu ji je bila ta družina!

— In otroci te imajo radi?
— Komtesa Tekla ne posebno kot oba druga. Tekla me mnogo-krat žali. Pogosto mi pokaže, da nisem nič drugega kot plačana učiteljica! Toda za to se ne brigam. Za vse to mi poplača mali Otokar s svojo ljubeznijo, četudi je sicer samoglav, toda uboga me. Njega imajo vsi najrajši. Podedoval bo enkrat tudi Hmeljnik.

Gospa Bergerjeva naglo vstane in stopi k oknu. Njene prsi se dvigajo v razburjenosti. Stisne ustnice, Erik tiho zre pred se. Začuden vpraša Lori:

— Kaj pa ti je, mati?
— O, nič. Misliha sem, da sem slišala sanke. Nadgledarjeva družina se se pogosto vozi tukaj mimo. — Počasi zopet sede na stol. — Toda sedaj pripoveduj dalje.

— Posebno rada imam malo Cecilijo, ker jo vsi zapostavljajo. Pri tem pa je dober otrok, da človeka kar gane. Zelo rada jo imam, da je rajši ne bi mogla imeti niti sestra. Medtem ko sta Tekla in Otokar zelo lepa, jima Cecilija ni nič podobna, poleg tega pa je še telesno pokvarjena. Če je grofica kdaj slabe volje in je zelo jezna, tedaj jo zmerja s "šepavko"; to me pa razjezi. Grof Rudolf —

— Grof Rudolf: Kdo pa je to?
— Mlajši brat grofa Verdina. Je poslanski svetnik pri poslaništvu v Madridu. Pred seboj ima še veliko bodočnost. Cecilija pravi, da je star osemindeset let, pa izgleda mnogo mlajši. Njegovo družbo imam rada, ker je tako dober in uljuden.

— Zares? — vpraša gospa Bergerjeva z ostrim glasom. — Erik jo posvari s svojim pogledom.

— Zakaj dvomiš na tem? Samo da bi ga poznala. Kot oče je do otrok. Zdi se mi celo, da pride samo zaradi njih. Z gospo grofice se ne razume. To sem že davno opazila. Vedno je tako natak-njena in sitna, ravno tako proti njemu kot proti svojemu možu. Sploh pa to družinsko življenje! Grof in grofica se sploh ne razume-ta. Vsak dan imata prepir. Pri tem se ne ozirata niti na mene, niti na otroke. Cecilija zaradi tega mnogokrat joka. Tekla, seveda, drži s svojo materjo.

— Grof Otokar Verdin tedaj ni srečen? — vpraša mati s čudno težkim glasom.

— Kaj misliš, mati — z njim ne bi nikdar zamenjala. Boljše nič imeti, kot mi — samo domači mir! — Ne moreš verjeti, kako nervozen je grof. V bližini izgleda tako star, ima mnogo gub na obrazu — in lase si tudi že barva.

— Ali je kaj velik umetnik?
— Mama tega ne verjame. Ne razumem minog o tem — toda odkar sem tam, ni izvršil niti ene slike, pričel pa jih je toliko! Šele pred kratkim sem slikała grofice, ko je rekla: — Ne znaš ničesar! Maza si — pa nič drugega. — In to ga je najbolj žalilo. Tedaj se je zapel v svoj atelje in ni prišel niti k večerji. Mama, ne mislim, da bo iz tega dober konec. Grozila mu je tudi, da ga bo zapustila. Pri njej je težko zdržati.

— Kako pa je grof proti tebi?
— Dober in prijazen. Včasih me tako živo in poizvedujoče po-gleda. Nekoč mi pravi Cecilija modro: — Papa bi vas rad naslikal, toda mama ne dovoli. — Grofica je tako ošabna; samo na to misli, kako bi povečala svojo lepoto. Dve uri vsako jutro za njo ni dovolj, da se maše. Njena strežkinja je vedno v veliki zadregi. Enkrat ni voda dovolj gorka, enkrat je prevroča. V vodi mora biti kolinska voda. In predno je njena frizura, kakor mora biti; mama, saj ni-maš nobenega pojma, kaj se vse tu godi.

— Ali je res tako lepa?
— Je, toda njena lepota ima nekaj otročjega na sebi. Majhna je in lična. Komaj bi ji prisodil tri otroke, taka mlada izgleda.

Gospa Bergerjeva se ne more utruditi jo poslušati in izpraševati. Vsaka najmanjša stvar jo zanima. Tedaj pa Lori naglo skoči s stola.

— Mama, dovoli, da vzamem svoje stvari iz kovčega, predno se zruač. Ne ti; Roza mi bo pomagala, medtem pa bo Erik prižgal sveče na božičnem dryesu; takoj sem zopet nazaj. — Veselo odhiti iz sobe.

Mati in sin se dolgo molče pogledujeta. Naenkrat pa prične gospa Bergerjeva bridko jokati.

— O, Erik, ni postal srečen! Ničesar ni pridobil, ko je nas za-pustil. To je kazen iz neba. In zda je njegova hči, Lori, v njegovi hiši. Tako podobna mi je — ali se mu kdaj zbuja vest?

— Mati, ne premišluj o tem.

— Nobenega miru nimam več, Erik. — šepče mati. — In ako je po podobnosti vendarle prišel od tega, da je Lori njegova hči? Veliko zanimanje, ki ga ima do nje!

— Nikdar ne bo izvedel, ako molčiš, — odvrne Erik odločno. — Vse je brez pomena, kar misliš in sanjaš. Najboljše bi bilo, da vzamem Lori od tam k sebi. Tvoje misli na povračilo te bodo strle. Jaz pa bom izgubil svoj mir, ki ga potrebujem in zda še bolj, kot poprej.

Nato pa zmaje z glavo in gre, da izpolni željo svoje sestre. Naglo se je mračila in svečani svit božičnih sveč je razsvetljeval ve-liko, nizko sobo.

— Kako lepo!
Lori pride v sobo. Blesk sveč ji slepi pogled. V rokah ima cel kup zavrtkov. Mokrih oči gleda na goreče sveče. — Kako lepo! — ponovi tiho in stopi bližje, da razdeli darila njim, ki jih je tako ljubila.

— Tukaj, mati, za tebe. Toda ne zmerjaj me, četud ni vse, da bi mogla porabiti. Saj je Božič samo enkrat na leto. Suknjo ti je kupil Erik in tako sem si mislila, da bi ti kaka obleka prav prišla.

Gospa Marija gladi črno, blesteče blago. Lori je uganila nje-no željo: zelo je potrebovala novo obleko. Židan predpasnik gor-ke rokavice, mehka ovratna ruta — vse je bilo izbrano z veliko lju-beznijo. Poleg tega pa razno pecivo, čokolada in druge sladkarije.

— Mati, za to nisem izdala nobenega denarja; vse sem dobila Vidim, da se boče že jeziti Pa zakaj naj bi jaz vse to pojedla?

Eriku ponudi umetno iz sladkorja izdelano podobo, ki pred-stavlja planlarico.

— To sem ti namenila za tvojo bodočo! Tukaj steklenica ara-ka, katerega boš rabil za čaj, kadar prideš premrzel iz gozda. Tudi cigarete kadiš in jih imaš tudi tukaj. Sama sem jih že poskusila in mislim, da bodo tudi tebi ugajale.

Predenji postavi tudi celo zbirko razglednic iz Ljubljane, dve kravati in lovski jopiči. Polne roke dela biti od enega do drugega. Materi opase židani predpasnik, ovije ji okoli vratu židano ruto in jo pelje pred ogledalo.

— Erik, samo pogled, kako dobro in zdravo izgleda naša mati! Kot prava grofica! — Lori se smeje in veselo razdeljuje darila.

Materi se vlijejo solze po licih.
— Lori, saj si vendar izdala celo svojo plačo za naju. Zato nisi ničesar poslala, da bi shranili. To so vse lepe in drage stvari.

(Dalje prihodnjic.)

SOKOLSKI DOM V RIBNICI

Sokolski Dom v Ribnici stoji in bo letošnje leto v mesecu avgu-stu slovesno otvorjen. To dejstvo navdaja vse napredno misleče lju-di z radostjo, ker s tem je dana možnost za razmah Sokolstva v Ribniški dolini.

Oglejmo si nekoliko predgodo-vino tega dejstva, pri katerem so govorili tehtno besedo rojaki v Ameriki ki niso pozabili domače grunde in v veliki meri pripomo-gli, da se je uresničila želja onih, ki vidijo v Sokolstvu sredstvo za povzdigo naroda, telesno in mo-ralno, da zamore stati kot enako-praven med drugimi narodi.

Leta 1906 ustanovilo se je v Ribnici sokolsko društvo, ki je prav lepo uspevalo, vendar se ni moglo v izdatni meri razvijati, ker mu je manjkala lastna stre-ha: Sokolski dom. Za to se je pri-čelo že v prvem letu društvenega obstoja nabirati sklad za zgrad-bu Sokolskega doma. Prišla je svetovna vojna, ki je ustavila za polpoto leto vse sokolsko delo in tudi nabiranje za sklad, ki je do-segel K 6000, se je prekinilo.

Po končani vojni pričelo se je intenzivnejše delo na zbiranju sklada in pri tem smo se spom-nili rojakov v Ameriki, katere smo naprosili za pomoč. Res so se odzvali z darovi in smo prejeli pr-vo nakazilo iz Chicago od brata Štefana Lavriča, našega bivšega člana, ki nam je poslal K 6.515, brat Louis Gelze pa iz Butte, Mont. K 4.529. Br. Lavriču je po-magal g. Pavel Vesel v Chicagu, ki je nabral K 1.953. Dalje nam je nakazal g. Silv. Rizzoli iz Chi-eage K 10.000, rojak g. Anton Mi-helič iz Willistona, N. D. pa K 7.000. Tudi gospod Frank Sakser iz New Yorka nam je velikoduš-no naklonil K 10.000.

Glavno pomoč pa smo sprejeli iz Clevelanda, kjer se je na našo prošnjo ustanovil odbor za nabi-ranje darov za Ribniški Sokolski dom in kateremu na čelu so stali gospodje: Anton Lovšin, Matija

Križman ter Alois in Frank Vi-rant. Ta odbor je pričel z nabi-ranjem darov in je priredil tudi dve veselici z prid našega doma. Uspeh tega delovanja je bil sija-jen in nam je imenovani odbor na-kazal v letu 1920 skupaj K 44.575, za kar bodi kosposod odbornikom in vsem darovalcem in sodelav-cem izrečena iskrena zahvala.

Potem je počivalo v Ameriki to delo za naš Dom, dokler se ni zo-pet oživilo leta 1929, ko se je os-noval nov odbor z br. Jakob Križ-manom na čelu, poleg katerega so še gg. Edvard Prijatelj, Josef Pist in Louis Levstek. Ta odbor je priredil "ribniško veselico", na kateri se je razpečavala od nas poslana "suha roba". Imenovane-mu odboru je bilo mogoče zbrati toliko, da nam je nakazal v ok-tobru lani \$337, za katere smo dobili Din 18.799 čistih.

Med darovalci se blešči tudi ime Slovenskega Sokola v Cleve-landu, ki je zbirki priložil bratski dar v znesku \$10, za kar mu bo-di ponovna zahvala.

Največja zahvala pa gre seve-da članom obeh odborov v Cleve-landu, ki so se trudili, da so nam mogli poslati tako lepe prispevke za naš Dom, ki bo stal Din 650.000 in bo ponos Ribnice, ker stoji na najlepšem prostoru ob cesti na kolodvor.

Iskrena zahvala tudi br. Štefa-nu Lavriču in Pavlu Veselu v Chi-cagi, ki sta se tam zavzela za stvar, ki jima je bila pri sreč. Br. Lojza Gelzeta pa imamo itak v svoji sredi in gleda tu na sado-ve svojega truda v letu 1920 v Butte, Mont.

Ko otvorimo svoj Dom, bilo bi nam v veliko zadoščenje, ako bi nam bilo mogoče na tej sloves-nosti pozdraviti zastopnike naših dobrotnikov v Ameriki in jim tu v novem svojem Domu, ki je v ve-liki meri tudi njihov, izreči svojo posebno zahvalo.

Zdravo!
Sokolsko društvo v Ribnici.

KADILČEVO ZDRAVJE

So ljudje, ki prav gotovo ne prenesejo kajenja in takšni ga o-bičajno sami opuste. So tudi bo-lezni, ki se hitro izboljšajo, čim preneha pacijent kaditi. V takšnih primerih je samo ob sebi u-mevno, da bo vsak zdravnik pacijentu prepovedal kajenje, kakor bo tudi zahteval, da se prekomer-no kajenje omeji. Če pa človek zmerno kadi in mu to ne škoduje, tedaj bi bilo nesmiselno, zapove-dati mu, naj se užitku, ki ga ima pri tem, odpove.

Marsikateri strokovnjaki trdi-

jo, da so srčne in žilne bolezni za-radi kajenja zelo pogoste — a drugi temu oporekajo. Pred vsem se zanesljiva statistika v tem po-gledu ne da sestaviti in mnenje posameznega opazovalca je zelo odvisno od tega, da-li on sam ka-di ali ne. Seveda pa so primeri, ko je močno kajenje temeljito pokvarilo kadilec sree in druge organe. Težko pa je določiti koli-čino tobaka, ki naj bi za vsako-gar veljala kot neškodljiva. V splošnem so vse tiste srčne in žil-ne bolezni v zvezi z uživanjem ni-kotina, pri katerih se pojavijo te-žave, ki jih spremlja strah in raz-lični napadi.

Zdravnik, ki naj odloči o tem, ali sme pacijent kaditi ali ne, bo vedno upošteval tudi privado. Staremu človeku, ki kadi že de-setletja, prepoved kajenja v sploš-nem ne more koristiti, utegne mu celo škodovati, ker lahko na-stopijo abstinencijski pojavi, ki u-činkujejo slabše nego težave, ka-tere naj bi prepoved kajenja pre-magala.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega pre-jemate, je razvidno, kdaj Vam je naročnina posla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obno-vite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Culig, A. Saftja
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Butchar
Chicago, Joseph Blush, J. Bevlč
J. Lukanich, Andrew Spillar
Cicero, J. Fabian
Joliet, A. Anzel, Mary Bamblich
J. Zalel, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spellich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich
Waukegan, Jože Zelenc

KANSAS

Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND

Steyer, J. Černe
Kittimiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouze, Frank Pucelj

MONTANA

Klein, John R. Rom
Roundup, M. M. Panlan
Washoe, L. Champa

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick
New York
Gowanda, Karl Strniša
Little Falls, Frank Masle

OHIO

Barberton, John Balant, Joe H.
Cleveland, Anton Bobek, Chas
Karlinger, Jacob Resnik, John Slap
nik, Frank Zadnik.

OREGON

Portland, J. Bajt
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant in J. Kurnš
Niles, Frank Kogovšek
Warren, Mrs. F. Račhar
Younastown, Anton Kikelj

PENNSYLVANIA

Bridgeville, W. R. Jakobek
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Jo.

PENNSYLVANIA

Bridgeville, W. R. Jakobek
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Jo.

PENNSYLVANIA

Bridgeville, W. R. Jakobek
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Jo.

PENNSYLVANIA

Bridgeville, W. R. Jakobek
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Jo.

PENNSYLVANIA

Bridgeville, W. R. Jakobek
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Jo.

PENNSYLVANIA

Bridgeville, W. R. Jakobek
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Jo.

PENNSYLVANIA

Bridgeville, W. R. Jakobek
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Jo.

PENNSYLVANIA

Bridgeville, W. R. Jakobek
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Jo.

PENNSYLVANIA

Bridgeville, W. R. Jakobek
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Jo.

PENNSYLVANIA

Bridgeville, W. R. Jakobek
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Jo.

PENNSYLVANIA

Bridgeville, W. R. Jakobek
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Jo.

PENNSYLVANIA

Bridgeville, W. R. Jakobek
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Jo.

SHIPPING
NEWS

8. aprila:
De France, Havre
Olympic, Cherbourg

9. aprila:
Veendam, Boulogne sur Mer, Rotter-dam

12. aprila:
Vulcania, Trst in Dubrovnik

13. aprila:
Bremen, Cherbourg, Bremen

VSE LINIJE in PARNIKE

Spodaj imenovana slovenska tverda zastopa vse važne

Trans-atlantske Linije

In zato lahko odpremi vsakega pot-nika na kateremkoli parniku. V vašem interesu je, da se kadar mi-slite na potovanje v stari kraj, ali od tam sem, vselej obrnete na staro, znano in zanesljivo domače podjetje:

LEO ZAKRAJŠEK

General Travel Service

1359 Second Ave., New York, N. Y.

13 LET V TEM POSLU!

Dubrovnik

Edina direktna proga iz Amerike v JUGOSLAVIJO

Brez prekrčanja, carinskih težkoj in dolgih železniških voženj

z velikimi, modernimi in krasnimi morskimi palacami

SATURNIA

in

VULCANIA

iz New Yorka pravo za DUBROVNIK ali TRST

VULCANIA—12. aprila

SATURNIA—29. aprila

ob silno znižanih voznih cenah

Ugodna vožnja, izvanredna pažnja, izvrstna kuhinja, brezplačna inostranska viza in mal strošek za prtljago.

Priskrbite si kabino vnaprej po-tom svojega agenta

COSULICH LINE

17 Battery Place, New York

14. aprila:
New York, Hamburg, Cherbourg

15. aprila:
Mauretania, Cherbourg

20. aprila:
Europa, Cherbourg, Bremen

21. aprila:
Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg

22. aprila:
France, Havre
Majestic, Cherbourg

23. aprila:
Cleveland, Hamburg, Cherbourg
Statendam, Boulogne sur Mer, Rot-terdam

27. aprila:
Aquitania, Cherbourg

28. aprila:
Hamburg, Hamburg, Cherbourg

29. aprila:
Columbus, Cherbourg, Bremen
Homeric, Cherbourg
Saturnia, Trst in Dubrovnik

30. aprila:
De France, Havre
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotter-dam

4. maja:
Bergaria, Cherbourg

5. maja:
Bremen, Cherbourg, Bremen
Deutschland, Cherbourg, Hamburg

6. maja:
Olympic, Cherbourg

7. maja:
Mauretania, Cherbourg,
Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rot-terdam

12. aprila:
Europa, Cherbourg, Bremen
New York, Cherbourg, Hamburg

14. maja:
Paris, Havre
Aquitania, Cherbourg
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotter-dam

17. maja:
Columbus, Cherbourg, Bremen
Vulcania, Dubrovnik, Trst

19. maja:
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg

20. maja:
Homeric, Cherbourg

21. maja:
Bremen, Cherbourg, Bremen
Statendam, Boulogne sur Mer, Rot-terdam

25. maja:
Bergaria, Cherbourg

26. maja:
Hamburg, Cherbourg, Hamburg

27. maja:
France, Havre
Olympic, Cherbourg

28. maja:
Europa, Cherbourg, Bremen
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotter-dam
St. Louis, Cherbourg, Hamburg

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre
Na Hitrem Ekspresnem Parniku

ILE DE FRANCE

8. APRILA (6 P. M.)

29. aprila (ob polnoči)